Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Αλιείας

2026/2074(INI)

17.6.2026

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με το πολυετές σχέδιο για τις αλιευτικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης βενθοπελαγικών αποθεμάτων στη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα (2026/2074(INI))

Επιτροπή Αλιείας

Εισηγήτρια: Carmen Crespo Díaz

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΣΥΝΟΨΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ 3

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ 11

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΣΥΝΟΨΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ

Η αλιεία στη Μεσόγειο αποτελεί μέρος της ιστορίας, του πολιτισμού και της ταυτότητας της Ευρώπης. Εδώ και αιώνες, οι παράκτιες κοινότητες της Μεσογείου έχουν οικοδομήσει την οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη γύρω από μια αλιευτική δραστηριότητα που όχι μόνο εξασφαλίζει ποιοτικά τρόφιμα για εκατομμύρια Ευρωπαίους πολίτες, αλλά συμβάλλει επίσης στην εδαφική συνοχή, την απασχόληση και τη διατήρηση βαθιά ριζωμένων γνώσεων και παραδόσεων.

Η έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1022 για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου για τα βενθοπελαγικά αποθέματα στη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα ανταποκρίθηκε στην ανάγκη να διασφαλιστεί η αποκατάσταση ορισμένων αποθεμάτων ιχθύων που υφίστανται πίεση. Ο στόχος της βιώσιμης εκμετάλλευσης των θαλάσσιων πόρων είναι κοινός για τον τομέα, τα κράτη μέλη και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Ωστόσο, μετά από περισσότερα από πέντε έτη εφαρμογής, η πείρα έχει δείξει ότι το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο έχει σημαντικούς περιορισμούς που απαιτούν διεξοδική και επείγουσα αναθεώρηση, προκειμένου να προωθηθεί ο κοινός στόχος της ΕΕ για αύξηση της ανταγωνιστικότητας σε όλους τους τομείς.

Κατά την περίοδο αυτή, ο μεσογειακός στόλος κατέβαλε εξαιρετικές προσπάθειες προσαρμογής. Οι αλιείς έχουν αποδεχθεί διαδοχικές μειώσεις της αλιευτικής προσπάθειας, έχουν επιβαρυνθεί με σημαντικό οικονομικό κόστος και έχουν επενδύσει σημαντικούς πόρους για να βελτιώσουν τη βιωσιμότητα της δραστηριότητάς τους. Η υιοθέτηση πιο επιλεκτικών εργαλείων, η προσθήκη ιπτάμενων θυρών, η χρήση πιο επιλεκτικών διχτύων και άλλες τεχνικές βελτιώσεις καταδεικνύουν τη δέσμευση του τομέα για τη διατήρηση των πόρων και τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεών του, προκειμένου να μπορέσει να συνεχίσει τη δραστηριότητά του, η οποία στηρίζει χιλιάδες αλιευτικές επιχειρήσεις στη Μεσόγειο, η πλειονότητα των οποίων ανήκει σε εργαζόμενες οικογένειες.

Οι προσπάθειες αυτές συνέβαλαν στη δημιουργία θετικών αποτελεσμάτων για ορισμένα αποθέματα. Ωστόσο, η πρακτική εφαρμογή του σχεδίου αποκάλυψε επίσης σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές δυσκολίες. Σε πολλές περιπτώσεις, η συνεχής μείωση των ημερών αλιείας έχει φέρει τη δραστηριότητα των σκαφών κοντά ή ακόμη και κάτω από τα ελάχιστα όρια κερδοφορίας, θέτοντας σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των αλιευτικών επιχειρήσεων, την ανανέωση των γενεών και τη διατήρηση της απασχόλησης στις παράκτιες κοινότητες.

Η παρούσα αξιολόγηση επισημαίνει ότι η μεθοδολογία που εφαρμόζεται επί του παρόντος στο πλαίσιο του πολυετούς σχεδίου εξακολουθεί να δίνει κυρίαρχη βαρύτητα στους βιολογικούς δείκτες, χωρίς να ενσωματώνει επαρκώς τις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες που απορρέουν από τις αποφάσεις διαχείρισης. Η κοινή αλιευτική πολιτική βασίζεται σε τρεις άρρηκτα συνδεδεμένους πυλώνες: περιβαλλοντική βιωσιμότητα, οικονομική βιωσιμότητα και κοινωνική βιωσιμότητα. Κανένας από αυτούς δεν μπορεί να αναπτυχθεί μεμονωμένα.

Η εισηγήτρια θεωρεί ιδιαίτερα ανησυχητική την εφαρμογή της έννοιας του «πλέον ευάλωτου αποθέματος», η οποία έχει οδηγήσει σε ένα άκαμπτο σύστημα διαχείρισης της αλιευτικής προσπάθειας που βασίζεται στη λογική των λεγόμενων ειδών με περιοριστική ποσόστωση. Η προσέγγιση αυτή δεν αντικατοπτρίζει επαρκώς την πραγματικότητα της μικτής αλιείας στη Μεσόγειο, η οποία χαρακτηρίζεται από την ταυτόχρονη αλίευση πολλαπλών ειδών και τη μεγάλη επιχειρησιακή ποικιλομορφία μεταξύ περιφερειών και τμημάτων του στόλου.

Ως εκ τούτου, η έκθεση προτείνει μια φιλόδοξη μεταρρύθμιση του κανονισμού που θα επιτρέψει την προσαρμογή της λειτουργίας του στα πραγματικά χαρακτηριστικά της αλιείας στη Μεσόγειο. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις περιλαμβάνουν τη διαγραφή του ορισμού του «πλέον ευάλωτου αποθέματος», τη ρητή ενσωμάτωση κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων στη λήψη αποφάσεων και στην κατανομή των ημερών αλιείας, καθώς και τη μεταρρύθμιση του άρθρου 4 ώστε να αναγνωριστεί πλήρως ο μικτός χαρακτήρας των εν λόγω τύπων αλιείας.

Προτείνεται επίσης η εισαγωγή μηχανισμών ευελιξίας που υπάρχουν ήδη σε άλλα πολυετή σχέδια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων σταθεροποιητών που περιορίζουν τις ετήσιες μειώσεις της αλιευτικής προσπάθειας, μεταφορών από έτος σε έτος και πιο προβλέψιμων συστημάτων διαχείρισης που επιτρέπουν στις εταιρείες να προγραμματίζουν τη δραστηριότητά τους και τις επενδύσεις τους μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Η ιδιαίτερη κατάσταση ορισμένων τύπων αλιείας απαιτεί επίσης ειδική προσοχή. Η αλιεία κόκκινης γαρίδας αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα υπερβολικά πολύπλοκης ρύθμισης, καθώς υπόκειται τόσο σε σύστημα ποσοστώσεων όσο και σε περιορισμούς όσον αφορά τις ημέρες αλιείας. Αυτός ο διπλός περιορισμός έχει δημιουργήσει σημαντικές οικονομικές και επιχειρησιακές δυσκολίες και, ως εκ τούτου, η έκθεση ζητεί την επείγουσα κατάργησή του.

Η βελτίωση της διακυβέρνησης της αλιείας στη Μεσόγειο απαιτεί επίσης την ενίσχυση της επιστημονικής βάσης για τη λήψη αποφάσεων. Η διαθεσιμότητα αξιόπιστων δεδομένων, ο συντονισμός μεταξύ εθνικών, ευρωπαϊκών και περιφερειακών επιστημονικών φορέων και η συνεργασία με τη Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο αποτελούν ουσιώδη στοιχεία για τη διασφάλιση διαφανών και τεκμηριωμένων αποφάσεων. Ομοίως, είναι αναγκαίο να αξιολογηθούν δεόντως οι πραγματικές επιπτώσεις των μέτρων που έχουν ήδη θεσπιστεί πριν εξεταστεί το ενδεχόμενο περαιτέρω μειώσεων των αλιευτικών δυνατοτήτων.

Η βιωσιμότητα της αλιείας στη Μεσόγειο δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τους ευρωπαϊκούς στόλους. Η συνέχιση των δραστηριοτήτων παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας στη λεκάνη της Μεσογείου, καθώς και οι διαφορές στο επίπεδο συμμόρφωσης μεταξύ των παράκτιων χωρών, δημιουργούν καταστάσεις αθέμιτου ανταγωνισμού και θέτουν σε κίνδυνο τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι Ευρωπαίοι αλιείς. Ως εκ τούτου, η έκθεση τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης της περιφερειακής συνεργασίας, του ρόλου της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο και των ικανοτήτων ελέγχου, επιθεώρησης και επιτήρησης τόσο των κρατών μελών όσο και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Ελέγχου της Αλιείας.

Η αλιεία αποτελεί επίσης στρατηγικό τομέα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε ένα γεωπολιτικό πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από την αυξανόμενη σημασία της στρατηγικής αυτονομίας και της επισιτιστικής ασφάλειας, η ευρωπαϊκή αλιευτική παραγωγή αποτελεί ουσιώδες πλεονέκτημα που πρέπει να προστατευθεί και να ενισχυθεί. Η διατήρηση ενός σύγχρονου, ανταγωνιστικού και βιώσιμου στόλου αποτελεί προϋπόθεση για τη μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές από τρίτες χώρες και τη διασφάλιση του εφοδιασμού των Ευρωπαίων καταναλωτών με αλιευτικά προϊόντα υψηλής ποιότητας.

Τέλος, η εισηγήτρια θεωρεί επιτακτική ανάγκη η μελλοντική αναθεώρηση του πολυετούς σχεδίου για τη δυτική Μεσόγειο να αποτελέσει μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας για την απλούστευση και τον εκσυγχρονισμό της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Η ευρωπαϊκή νομοθεσία πρέπει να συνεχίσει να διασφαλίζει τη βιωσιμότητα των πόρων, αλλά πρέπει

επίσης να είναι πιο κατανοητή, αναλογική και προσαρμοσμένη στην επιχειρησιακή πραγματικότητα του τομέα. Η ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού στόλου, η ανανέωση των γενεών, η καινοτομία και η οικονομική κερδοφορία πρέπει να βρεθούν εκ νέου στο επίκεντρο των αλιευτικών πολιτικών της ΕΕ.

Η παρούσα έκθεση έχει ως στόχο να συμβάλει στην επίτευξη αυτού του στόχου μέσω μιας ισορροπημένης πρότασης που θα συνδυάζει την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την οικονομική βιωσιμότητα και την κοινωνική συνοχή, διασφαλίζοντας ένα μέλλον για την αλιεία στη Μεσόγειο και τις κοινότητες που εξαρτώνται από αυτήν.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το πολυετές σχέδιο για τις αλιευτικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης βενθοπελαγικών αποθεμάτων στη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα
(2026/2074(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη το πολυετές σχέδιο σχετικά με τις αλιευτικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης βενθοπελαγικών αποθεμάτων στη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), το άρθρο 4, το άρθρο 43 παράγραφος 3 και το άρθρο 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και το άρθρο 37 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου (στο εξής: ΚΑΠ),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου σχετικά με τις αλιευτικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης βενθοπελαγικών αποθεμάτων στη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με τη διατήρηση αλιευτικών πόρων και την προστασία θαλάσσιων οικοσυστημάτων μέσω τεχνικών μέτρων, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1967/2006, (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, (ΕΕ) 2016/1139, (ΕΕ) 2018/973, (ΕΕ) 2019/472 και (ΕΕ) 2019/1022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 894/97, (ΕΚ) αριθ. 850/98, (ΕΚ) αριθ. 2549/2000, (ΕΚ) αριθ. 254/2002, (ΕΚ) αριθ. 812/2004 και (ΕΚ) αριθ. 2187/2005 του Συμβουλίου,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/2053 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου διαχείρισης του τόνου στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1936/2001, (ΕΕ) 2017/2107, και (ΕΕ) 2019/833 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1627,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/2842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) 2016/1139, (ΕΕ) 2017/2403 και (ΕΕ) 2019/473 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

και του Συμβουλίου όσον αφορά τον έλεγχο της αλιείας,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (ΓΕΑΜ) του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) σχετικά με την κατάσταση της αλιείας στη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο,

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική),

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό (οδηγία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιστημονικής, Τεχνικής και Οικονομικής Επιτροπής Αλιείας (ΕΤΟΕΑ), της 10ης Δεκεμβρίου 2020, με τίτλο «Κοινωνική διάσταση της ΚΑΠ» (ΕΤΟΕΑ 20-14),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 11ης Μαΐου 2023, με θέμα «Προς έναν ισχυρό και βιώσιμο τομέα φυκών στην ΕΕ»,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 19ης Ιανουαρίου 2023, σχετικά με την κατάσταση της αλιείας μικρής κλίμακας στην ΕΕ και τις μελλοντικές προοπτικές,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 18ης Ιανουαρίου 2024, σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά την εφαρμογή της κοινής αλιευτικής πολιτικής και τις μελλοντικές προοπτικές,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Ιουνίου 2025, με τίτλο «Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς» (COM(2025)0281),

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Enrico Letta, του Απριλίου 2024, με τίτλο «Much more than a market» (Πολύ περισσότερο από μια απλή αγορά),

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Mario Draghi, της 9ης Σεπτεμβρίου 2024, με τίτλο «The future of European competitiveness» (Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας),

– έχοντας υπόψη τις πολιτικές κατευθύνσεις, της 18ης Ιουλίου 2024, για την επόμενη Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2024-2029),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Ιανουαρίου 2025, με τίτλο «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ» (COM(2025)0030),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 16ης Οκτωβρίου 2025, με τίτλο «Σύμφωνο για τη Μεσόγειο: Μία θάλασσα, ένα σύμφωνο, ένα μέλλον»,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 6ης Ιουνίου 2025, με τίτλο «Βιώσιμη αλιεία στην ΕΕ: τρέχουσα κατάσταση και κατευθύνσεις για το 2026» (COM(2025)0296),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του, καθώς και το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το παράρτημα 3 της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων, της 12ης

Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με τη διαδικασία εξουσιοδότησης για την εκπόνηση εκθέσεων πρωτοβουλίας,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αλιείας (A10-0000/2026),

Α, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Μεσόγειος Θάλασσα είναι μία από τις πιο ποικιλόμορφες θαλάσσιες περιοχές στον κόσμο, στηρίζει τις παράκτιες κοινότητες και οικονομίες που εξαρτώνται από την αλιεία εδώ και χιλιετίες, αποτελεί λίκνο πολιτισμών και θεμελιώδη πυλώνα της πολιτιστικής, ιστορικής και οικονομικής ταυτότητας της Ευρώπης·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αλιευτικός τομέας της Μεσογείου είναι ουσιώδης για την απασχόληση, την εδαφική συνοχή και την επισιτιστική ασφάλεια στην ΕΕ·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά την τελευταία επταετία, οι αλιευτικοί στόλοι στη Μεσόγειο έχουν υποστεί σημαντικές μειώσεις της αλιευτικής προσπάθειας και ότι σε ορισμένα τμήματα, όπως ο ισπανικός στόλος τρατών, οι μειώσεις αυτές έχουν υπερβεί το 44 %·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αλιευτικός στόλος, ιδίως στη Μεσόγειο, έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για να προσαρμοστεί και να καινοτομήσει προς πιο βιώσιμες πρακτικές, ιδίως στο τμήμα της τράτας·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα αντισταθμιστικά μέτρα που εφαρμόζονται στον στόλο της Μεσογείου έχουν συμβάλει εν μέρει στον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των μειώσεων της αλιευτικής προσπάθειας, αν και δεν επαρκούν για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του τομέα·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΤΟΕΑ και η ΓΕΑΜ έχουν επισημάνει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά κενά στα επιστημονικά δεδομένα σχετικά με τα βενθοπελαγικά αποθέματα στη Μεσόγειο, γεγονός που δυσχεραίνει την κατάλληλη αξιολόγησή τους·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύνδεση της αλιευτικής προσπάθειας με το πλέον ευάλωτο απόθεμα έχει εκ των πραγμάτων δημιουργήσει «είδη με περιοριστική ποσόστωση», με δυσανάλογες επιπτώσεις στη μικτή αλιεία και στην οικονομική βιωσιμότητα του τομέα·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά από πέντε έτη εφαρμογής, το πολυετές σχέδιο για τη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα έχει αποφέρει άνισα αποτελέσματα, με θετικές ενδείξεις ανάκαμψης για ορισμένα αποθέματα, όπως η κόκκινη γαρίδα βαθέων υδάτων, ενώ άλλα, ιδίως ο μπακαλιάρος μερλούκιος ως το πλέον ευάλωτο απόθεμα, παρουσιάζουν βραδύτερη ανάκαμψη·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πολυετές σχέδιο για τη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα δεν διαθέτει τους μηχανισμούς ευελιξίας και σταθεροποίησης από έτος σε έτος που προβλέπονται σε άλλα πολυετή σχέδια της ΕΕ, γεγονός που δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου και οικονομική αβεβαιότητα·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μικτός αλιευτικός χαρακτήρας της Μεσογείου, όπου αλιεύονται ταυτόχρονα πολλά είδη, απαιτεί προσαρμοστικά μέτρα διαχείρισης που να λαμβάνουν υπόψη την επιλεκτικότητα του στόλου, την καινοτομία στον τομέα των εργαλείων και την κοινωνικοοικονομική ανθεκτικότητα·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παράνομη, αδήλωτη και ανεξέλεγκτη (ΠΑΑ) αλιεία και οι δραστηριότητες των στόλων τρίτων χωρών στη Μεσόγειο εξακολουθούν να μην ελέγχονται επαρκώς, με αρνητικές επιπτώσεις στα αλιευτικά αποθέματα και στην ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού στόλου·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αλιευτικός τομέας χρειάζεται να καταστεί πιο ελκυστικός προκειμένου να διασφαλιστεί η ανανέωση των γενεών, να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά του και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας είναι απαραίτητο για τη βελτίωση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, τη στήριξη των ομάδων τοπικής δράσης για την αλιεία και την ενίσχυση της ανάπτυξης των παράκτιων κοινοτήτων και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να διατηρηθεί ως ειδικό ταμείο με επαρκή χρηματοδότηση·

Μεταρρύθμιση του πολυετούς σχεδίου για τη δυτική Μεσόγειο

1. παροτρύνει την Επιτροπή να υποβάλει, έως την 1η Δεκεμβρίου 2026, νομοθετική πρόταση για συνολική μεταρρύθμιση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1022, τροποποιώντας τις ακόλουθες πτυχές:

   Α) αντικατάσταση των υφιστάμενων κανόνων μείωσης της αλιευτικής προσπάθειας του άρθρου 4 παράγραφος 3 με μια ειδική προσέγγιση διαχείρισης της μικτής αλιείας, όπως εφαρμόζεται σε άλλα πολυετή σχέδια, εγκαταλείποντας τον περιορισμό των ημερών αλιείας λόγω «ειδών με περιοριστική ποσόστωση»·

   Β) θέσπιση μηχανισμών προσαρμοστικής ευελιξίας, όπως η μεταφορά τουλάχιστον του 10 % των αλιευτικών δυνατοτήτων από έτος σε έτος, και τη θέσπιση διετών κύκλων διαχείρισης της προσπάθειας, ώστε να παρέχεται μακροπρόθεσμη προβλεψιμότητα για τους αλιείς και τους τομείς μεταποίησης·

   Γ) συμπερίληψη σταθεροποιητών που περιορίζουν τις μειώσεις και τις αυξήσεις του αριθμού των ημερών σε 20 %, υπό την προϋπόθεση ότι σημειώνεται υπέρβαση ενός ελάχιστου ορίου κερδοφορίας, συμπεριλαμβάνοντας ρητά τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο στη λήψη αποφάσεων (άρθρο 3)·

2. χαιρετίζει την πρόσκληση υποβολής στοιχείων για εκτίμηση επιπτώσεων που δημοσίευσε η Επιτροπή στις 26 Μαΐου 2026 σχετικά με το πολυετές σχέδιο, καθώς και για τη δέσμευσή της να αξιολογήσει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις των εφαρμοζόμενων μέτρων·

3. καλεί την Επιτροπή να πραγματοποιήσει υποχρεωτικές διαβουλεύσεις με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως με το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για τη Μεσόγειο, περιφερειακούς επιστημονικούς φορείς, οργανώσεις αλιέων και τις βιομηχανίες μεταποίησης, προτού θεσπίσει περαιτέρω περιορισμούς·

4. καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει επειγόντως την ειδική κατάσταση της αλιείας κόκκινης γαρίδας, του μοναδικού είδους που υπόκειται ταυτόχρονα σε δύο μέτρα καταναγκασμού, όπως είναι το σύστημα ποσοστώσεων και οι περιορισμοί των ημερών

αλιείας, προκειμένου να εξαλειφθεί η διπλή κανονιστική επιβάρυνση που είχε ιδιαίτερα σοβαρό αντίκτυπο στην οικονομική και επιχειρησιακή βιωσιμότητα της εν λόγω αλιείας στη δυτική Μεσόγειο·

Ενίσχυση της διακυβέρνησης της αλιείας στη Μεσόγειο: επιστήμη, παρακολούθηση και περιφερειακή συνεργασία

5. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τον συντονισμό της επιστημονικής έρευνας στον τομέα της αλιείας με τα πλέον επικαιροποιημένα δεδομένα σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, να βελτιώσουν τη διαλειτουργικότητα και την ανταλλαγή μεταξύ των βάσεων δεδομένων της ΕΕ, της ΓΕΑΜ και των εθνικών τεχνικών ιδρυμάτων·

6. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τις αναφορές για ΠΑΑ αλιεία από τρίτες χώρες στα ύδατα της Μεσογείου, συμπεριλαμβανομένων των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών των κρατών μελών· τονίζει την ανάγκη δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής υπηρεσίας ελέγχου των εισαγωγών προκειμένου να αποτραπεί η είσοδος προϊόντων ΠΑΑ αλιείας στην εσωτερική αγορά·

7. παροτρύνει την Επιτροπή να ενισχύσει την περιφερειακή συνεργασία ενσωματώνοντας το πολυετές σχέδιο για τη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα στο ευρύτερο πλαίσιο της πολιτικής γειτονίας της ΕΕ· εκφράζει την ικανοποίησή του για τους στόχους του συμφώνου για τη Μεσόγειο που προσανατολίζονται στην ενίσχυση της συνεργασίας σε θέματα διακυβέρνησης της αλιείας, ελέγχου, επιθεώρησης, παρακολούθησης και επιτήρησης σε σχέση με την ΠΑΑ αλιεία·

Διασφάλιση ισότιμης στήριξης για την αλιεία στη Μεσόγειο

8. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διαθέσουν ειδικό προϋπολογισμό ύψους τουλάχιστον 7,29 δισεκατομμυρίων EUR για τη στήριξη του εκσυγχρονισμού και της ανανέωσης του στόλου (συμπεριλαμβανομένων των επιλεκτικών εργαλείων, των κινητήρων χαμηλών εκπομπών, της ψηφιακής παρακολούθησης), των προσωρινών παύσεων της αλιευτικής δραστηριότητας και των προγραμμάτων οικονομικής διαφοροποίησης·

9. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει δέσμη νομοθετικών μέτρων απλούστευσης για να διασφαλιστεί η ανταγωνιστικότητα της κοινής αλιευτικής πολιτικής, που θα περιλαμβάνει στοχευμένη αναθεώρηση του κανονισμού σχετικά με το πολυετές σχέδιο για τα βενθοπελαγικά αποθέματα στη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα, ενσωματώνοντας τις τροποποιήσεις και τις προσαρμογές που προσδιορίζονται στην παρούσα έκθεση·

10. καλεί την Επιτροπή, προτού θεσπίσει περαιτέρω μειώσεις των αλιευτικών δυνατοτήτων, να παράσχει επαρκή χρόνο ώστε τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί να μπορέσουν να αποφέρουν μετρήσιμα αποτελέσματα και να υποβληθούν σε κατάλληλη αξιολόγηση των βιολογικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεών τους·

11. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού, η εισηγήτρια δηλώνει ότι έχει συμπεριλάβει στην έκθεσή της εισηγήσεις για θέματα που αφορούν το αντικείμενο του φακέλου που έλαβε κατά την εκπόνηση του σχεδίου έκθεσης από τους ακόλουθους εκπροσώπους συμφερόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διοργανικής συμφωνίας για ένα υποχρεωτικό μητρώο διαφάνειας[1] ή από τους ακόλουθους εκπροσώπους δημόσιων αρχών τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των διπλωματικών αποστολών και πρεσβειών τους:

1. Εκπρόσωποι συμφερόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διοργανικής συμφωνίας για ένα υποχρεωτικό μητρώο διαφάνειας
Europêche
EBFA
CEPESCA
FNCP
FAAPE – Federación Andaluza de Asociaciones Pesqueras
FACOPE
Coldiretti Pesca
AndMuPes
FENAPA
EJF
EBCD
2. Εκπρόσωποι δημόσιων αρχών τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των διπλωματικών αποστολών και πρεσβειών τους
Ουδείς

Ο ανωτέρω κατάλογος συντάσσεται υπό την αποκλειστική ευθύνη της εισηγήτριας.

Όταν φυσικά πρόσωπα προσδιορίζονται στον κατάλογο με το όνομά τους, με τα καθήκοντά τους ή και με τα δύο, η εισηγήτρια δηλώνει ότι έχει υποβάλει στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα την Ανακοίνωση περί προστασίας δεδομένων αριθ. 484 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), η οποία ρυθμίζει τους όρους που ισχύουν για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων και τα δικαιώματα που συνδέονται με την εν λόγω επεξεργασία.

[1] Διοργανική συμφωνία, της 20ής Μαΐου 2021, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα υποχρεωτικό Μητρώο Διαφάνειας (ΕΕ L 207 της 11.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).